

Til Trafikstyrelsen
Att: Mikkel Krogsgaard Niss

Høringssvar - takstloft

Trafikstyrelsen har den 11. november 2009 sendt bekendtgørelse om takststigning i offentlig servicetrafik i trafikselskaber m.v. i høring.

Danske Regioner, KL og Trafikselskaberne i Danmark finder det meget positivt, at der i det nye udkast til bekendtgørelse indføres et fleksibelt takstloft. Udmøntningen af fleksibiliteten, så den del af en stigning i omkostningsindekset, der ikke benyttes til takststigninger i et år i stedet kan opspares til benyttelse i et af de efterfølgende to år virker også som et fornuftigt og hensigtsmæssigt princip.

Imidlertid indeholder den tekniske udmøntning af udkastet til bekendtgørelse (formlerne i bilag 1) en uhensigtsmæssighed, som vi ønsker korrigeret, da der ellers vil være tvivl om trafikselskabernes sikkerhed for senere at kunne udnytte en udskudt takststigning.

Bilagets foreslåede tekniske udmøntning af muligheden for opsparing til benyttelse i et af to efterfølgende år kan nemlig have den uhensigtsmæssige konsekvens, at man to år efter en opsparing er blevet 'indløst' vil få den situation, at man kun medregner den ekstraordinært store takststigning i 'indløsnings'-året, og ikke opsparingen året før – hvilket vil betyde, at man i dette år vil kunne blive tvunget til at have en mindre takststigning end prisudviklingen. I bilaget til dette høringssvar er problemstillingen mere udførligt beskrevet, og et eksempel på en teknisk beregningsmetode, der mere hensigtsmæssigt udmønter bekendtgørelsens princip om opsparing til benyttelse i et af de efterfølgende to år er angivet.

Desuden kan det bemærkes at udkastets krav om indmelding af opsparingens størrelse d. 10. januar virker overflødig, da den foregår på baggrund af allerede kendt information.

Danske Regioner og KL vurderer ikke, at bekendtgørelsen vil medføre merudgifter for regioner og kommuner.

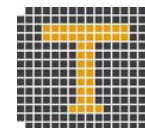
Med venlig hilsen

Uffe Nielsen
Danske Regioner

Sofie A. Jensen
KL

Niels Mortensen
Trafikselskaberne i Danmark

DANSKE
REGIONER

23-11-2009

Sag nr. 08/2796

Dokumentnr. 58366/09

BILAG:

Side 2

Den tekniske udmøntning af udkastet til bekendtgørelse i bilag 1 indeholder en uhensigtsmæssighed, det vil være væsentligt at få rettet, for at kunne udmønte det fleksible takstloft i overensstemmelse med bekendtgørelsens intentioner.

Uhensigtsmæssigheden relaterer sig til de formler i udkastets annek, der definerer den maksimale gennemsnitlige takst GT_n og den opsparede takststigning B .

Sådan som formlen for B er formuleret, vil man to år efter en opsparing er blevet 'indløst' få den situation, at man kun medregner den ekstraordinært store takststigning i 'indløsnings'-året, og ikke opsparingen året før – hvilket vil betyde, at man i dette år vil blive tvunget til at have en mindre takststigning end prisudviklingen.

Et eksempel:

- I år 0 spares 1,5 pct. op
- I år 1 'indløses' opsparingen på 1,5 pct.
- I år 2 udnyttes takstloftet fuldt ud
- I år 3 vil udregningen af opsparing ifølge formlen for B indikere, at man har overskredet takstloftet i år 1 – og dermed genereret negativ opsparing (fordi den oprindelige opsparing i år 0 ikke længere tæller i formlen). Dermed opfyldes betingelsen $B \geq 0$ ikke.

Den mest oplagte metode til at korrigere denne uhensigtsmæssighed vil være at præcisere, hvilket år en opsparing og en senere evt. 'nedsparing' heraf relaterer sig til og tage højde herfor i beregningen af den maksimale gennemsnitlige takst.

Herunder er kort skitseret et eksempel på en teknisk beregningsmetode, der tager udgangspunkt i bekendtgørelsens intention om at give trafikskaberne mulighed for at udskyde en takststigning i op til to år, men som eliminerer de ovenfor nævnte uhensigtsmæssigheder:

Forskellen mellem pris- og takstudvikling i et givet år ($\Delta I_n - \Delta GT_n$) bestemmes af, hvilken opsparing man foretager i året, B_n og hvilken nedsparing vedrørende de to foregående år, man foretager i året, $N_{n,j}$.

($N_{n,j}$ = nedsparing i år n vedr. opsparing i år j , hvor $n-1 \geq j \geq n-2$)

Dvs. at

$$(\Delta I_n - \Delta GT_n) = B_n - (N_{n,n-1} + N_{n,n-2})$$

Opsparing i året tæller altså her positivt, og nedsparing i året tæller negativt (som en positiv procentsats, der fratrækkes procentsatsen for opsparing). Med andre ord vil det for alle tidspunkter gælde at $B_n \geq 0$ og $N_{n,j} \geq 0$. Endelig vil man aldrig kunne nedspare mere, end man forinden har opsparret, dvs. $N_{n,n-2} + N_{n-1,n-2} \leq B_{n-2}$

Forskellen mellem pris- og takstudvikling i et givet år vil derfor være positiv, hvis der sker en netto-opsparing i året, og negativ hvis der sker en netto-nedsparing (vedrørende opsparing i et af de to foregående år) i året.

Den maksimale gennemsnitlige takst GT_n^* i et givet år vil derfor hvert år være bestemt med udgangspunkt i sidste års takst, hvilken prisudvikling der har været siden sidste år, og endelig hvilken uudnyttet opsparing der er tilbage fra de foregående to år:

Dvs. at $GT_n^* = GT_{n-1} \times [1 + \Delta I_n + B_{n-1} + (B_{n-2} - N_{n-1,n-2})]$,

hvor $(B_{n-2} - N_{n-1,n-2})$ altså skal forstås som den del af opsparingen fra to år tidligere, der ikke allerede er 'indløst'.

Den opsparing man foretager i et givet år vil så kunne opgøres som forskellen mellem den faktiske takststigning i året ΔGT_n og den maksimale takststigning i året ΔGT_n^*

$$B_n = \Delta GT_n^* - \Delta GT_n \geq 0$$

Bemærk at dette betyder, at det er muligt at såvel nedspare som opsparere i samme år. I praksis vil dette betyde, at trafikskaberne d. 10. januar meddeler Trafikstyrelsen hvor stor en nedsparing og hvor stor en opsparing, der ønskes i året. Dette vil ikke være i strid med bekendtgørelsens intention om at muliggøre udskydelse af takststigning i op til to år, da det ikke vil medføre mulighed for at foretage en fortsat akkumulering af opsparing.

Sikres en sådan fleksibilitet (mulighed for samtidig opsparing og nedsparing) ikke, vil det i praksis reducere værdien af det fleksible takstloft markant – da det fx vil kunne betyde at en positiv opsparing i år 2010, som ikke 'indløses' i år 2011, vil kunne tvinge trafikskaberne til at udnytte takstloftet fuldt i år 2012 (plus indløse opsparingen fra 2010) – da opsparingen ellers vil være tabt. Dette ville med andre ord betyde, at man reelt ikke vil have et fleksibelt takstloft i år 2012.